

# DWU TYGODNIK SUWAŁSKI



**„SZÓSTKA” W PARADZIE  
NA SZÓSTKĘ**



# FESTIWAL LITERACKI W BIBLIOTECE

Po raz drugi w suwalskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Konopnickiej odbył się Festiwal Literacki „Patrząc na Wschód”, który od kilku lat jest organizowany w Budzie Ruskiej. W czasie dwóch festiwalowych dni w Suwałkach najwięcej mówiono o przyrodzie i granicach.

Suwalską część Festiwalu rozpoczęło spotkanie z Dorotą Zawadzką, jednym z najlepszych znawców życia dzięciołów, najbardziej leśnych z ptaków żyjących w polskich lasach. Uczestnicy spotkania autorskiego mogli dowiedzieć się o tym, dlaczego dzięcioły bębnią i czy potrafią śpiewać oraz czy mogą dostać wstrząsu mózgu od uderzeń dziobem w drzewo.



*W czasie spotkania Dorota Zawadzka ciekawie opowiadała o życiu i zwyczajach dzięciołów, które zapewniają przetrwanie wielu ptakom i nie tylko. Z dziupli wykutych przez dzięcioły korzystają m.in. wiewiórki. A najchętniej dzięcioły wykują dziuple w: osikach, dębach, brzozech, olchach, sosnach i wierzbach*

Niesamowite historie o roślinach opowiadał Wiesław Fałtynowicz, który jest autorem książki „O czym szumią wężymordy. Opowieści o trawach, drzewach, porostach i trzcinach, łąkach, miedzach i wędrownkach nasion, a także o wielu innych przyrodniczych sprawach”.



*Dzięki takim spotkaniom, jak z Wiesławem Fałtynowiczem będziemy rozglądać się uważniej podczas każdej kolejnej wędrownki. Miłoścy do przyrody nie można się nauczyć; można za to spróbować czegoś się o niej dowiedzieć, by nabrać do niej szacunku*

9 sierpnia odbyło się spotkanie autorskie z Aleksandrą Domańską, która w swojej książce „Trójstyk. Gawęda o granicach” opisuje swisty fenomen, granicę „trójstyk”, która istnieje już ponad 600 lat w północnej części Suwalszczyzny. Powstała ona dzięki zawarciu 27 września 1422 roku pokoju w Melnie, pomiędzy Królestwem Polski, Wielkim Księstwem Litewskim a zakonem krzyżackim.

*Zdaniem Aleksandry Domańskiej krajów, którą przez stulecia dzieliły odgórnie narzucane granice, jest Północna Suwalszczyzna. Ze splecionych dziejów tego skrawka ziemi wydobywa ona głosy jego dawnych mieszkańców, by opowiedzieć, jak bardzo o ich losach decydowała nakreślona na mapie linia*



Suwalską część Festiwalu „Patrząc na Wschód” zakończyło spotkanie z autorem zbioru opowiadań „Różnia i inne opowieści ze wsi obok” Mirosławem Miniszewskim. Autor mieszkający przy granicy z Białorusią jest świadkiem wydarzeń związanych z kryzysem uchodźczym na granicy, tuż obok jego domu. Od 2021 r. jest zaangażowany w pomoc humanitarną dla uchodźców.



*Mirosław Miniszewski opowiadał o swoim życiu na podlaskim pustkowiu w pobliżu granicy z Białorusią, gdzie często dochodzi do nieprzyjemnych sytuacji, jednak zło nie może się zakorzenić. Dobro tam w końcu zawsze wygrywa, a niedobrych ludzi spotyka zasłużona kara, gdyż pierwotne duchy lasu oraz bagienne baby nie tolerują łamania odwiecznych praw*

Suwalską część Festiwalu „Patrząc na Wschód” zorganizowało Stowarzyszenie Kulturalne Bibliofil i Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Suwałkach. Partnerzy: Stowarzyszenie Maćkowa Ruda oraz Wydawnictwo Paśny Buriat. Patronat medialny nad Festiwalem sprawował Dwutygodnik Suwalski. Projekt dofinansowany ze środków Miasta Suwałki.



**Szkoła Podstawowa**  
im. Marii Konopnickiej w Suwałkach

ostatnie wolne miejsca na rok szkolny 2023/2024

**DO NOWEGO ODDZIAŁU KLASY CZWARTEJ  
Z NAUCZANIEM DWUJĘZYCZNYM**

[www.spmk1.pl](http://www.spmk1.pl)

[f spmk.suwalki](https://www.facebook.com/spmk.suwalki)

ul. Kościuszki 47B, 16-400 Suwałki  
tel. 87 565 09 38



## ZDANIEM PREZYDENTA

Do 16 sierpnia trwa nabór wniosków do kolejnej edycji rządowego programu Polski Ład, który daje możliwość złożenia 3 projektów: do 2, do 8 i do 30 mln zł. Miasto Suwałki ma już przygotowany komplet dokumentów i będziemy starać się o pozyskanie środków w każdej kategorii.

Jeżeli istnieje możliwość to zawsze staramy się skorzystać z programów dzięki którym do naszego Miasta trafiają dodatkowe środki finansowe. Niedawno złożyłem wniosek o wartości 71 mln zł na budowę kolejnych dróg w południowej, przemysłowej części Suwałk. Teraz składamy swoje wnioski do Polskiego Ładu.

Wniosek na 2 mln zł zakłada rewitalizację centrum Suwałk w kwartale ulic: Noniewiczza, Wigierska, Wesoła i Waryńskiego. Projekt ma na celu uporządkowanie tego terenu poprzez wybudowanie dróg wewnętrznych i parkingów oraz wyburzenie niepotrzebnych budynków, a także założenie nowych terenów zielonych.

Wniosek na 8 mln zł dotyczyć będzie z kolei przebudowy dróg w centrum miasta. Cel to dokończenie budowy ulicy Muzycznej łącznie z połączeniem jej z ulicą Kościuszki oraz przebudową jednokierunkowego odcinka ulicy Waryńskiego od T. Kościuszki do T. Noniewiczza. Ta druga droga wymaga poprawy bezpieczeństwa w zakresie chodników i dodatkowych prawoskrętów.

Wniosek na 30 mln zł zakłada kompleksowy projekt związany z przebudową 3 ulic w Suwałkach. Przede wszystkim modernizacja ulicy Powstańców Wielkopolskich, budowa ulicy Reymonta na odcinku od ul. Szpitalnej do Krzywólki oraz remont ul. Piaskowej od Sejneńskiej do granic administracyjnych Suwałk.

*Czesław Renkiewicz*

## NOCNE DYŻURY APTEK

Od sierpnia powróciły nocne dyżury suwalskich aptek. Harmonogram ich dyżurów do końca 2023 r. ustalili suwalscy radni w uchwale z 28 czerwca. Obowiązuje on też w niedziele i święta. Cały tegoroczny harmonogram dyżurów aptek można znaleźć na stronie [www.dwutygodniksuwalki.pl](http://www.dwutygodniksuwalki.pl)

W najbliższych dniach dyżurować będą apteki przy:

- 17 sierpnia – ul. T. Kościuszki 28
- 18 sierpnia – ul. 1 Maja 6
- 19 sierpnia – ul. T. Noniewiczza 93A
- 20 sierpnia – ul. Szpitalna 71/5
- 21 sierpnia – ul. gen. J. Dwernickiego 15/103
- 22 sierpnia – ul. A. Wierusza-Kowalskiego 2
- 23 sierpnia – ul. Szpitalna 60
- 24 sierpnia – ul. Klonowa 40
- 25 sierpnia – ul. T. Noniewiczza 42A
- 26 sierpnia – ul. T. Noniewiczza 85D
- 27 sierpnia – ul. Krótka 4
- 28 sierpnia – ul. 1 Maja 21
- 29 sierpnia – ul. M. Konopnickiej 2
- 30 sierpnia – ul. Nowomiejska 15
- 31 sierpnia – ul. E. Młynarskiego 9



## >> POLSKO-LITEWSKIE SPOTKANIE

3 sierpnia w Suwałkach na terenie 14 Pułku Przeciwpancernego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego spotkali się premier Mateusz Morawiecki oraz prezydent Litwy Gitanas Nausėda. Głównymi tematami rozmowy były kwestie związane z NATO, agresja Rosji na Ukrainę, relacje bilateralne między naszymi państwami i aktualna sytuacja na Białorusi.



Fot. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

## >> MIASTA PARTNERSKIE

5 sierpnia w suwalskim ratuszu władze samorządowe Suwałk spotkały się z przedstawicielami miast partnerskich z 5 krajów: Grande-Synthe we Francji, Alytusa i Mariampola z Litwy oraz delegacje z Cesis na Łotwie i Poti w Gruzji, a także z niemieckiego Waren. Rozmowy dotyczyły przyszłości współpracy w tym ważnej kwestii jaką są projekty, które mogą być finansowane z nowej perspektywy Unii Europejskiej. – Cieszę się, że możemy ponownie spotkać się i dalej podtrzymywać naszą wieloletnią współpracę. Mam nadzieję, że będziemy kontynuować wymianę sportowo-edukacyjną wśród naszej młodzieży oraz mieć możliwość realizacji projektów transgranicznych – podczas oficjalnego spotkania w Urzędzie Miejskim powiedział prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz.



Podczas spotkania zostało również podpisane oficjalne porozumienie z Cesis, które po kilkunastu latach współpracy zostało miastem partnerskim Suwałk. Współpraca Suwałk z europejskimi miastami ma swoją wieloletnią tradycję. Najdłużej, bo aż 45 lat współpracujemy z francuskim Grande-Synthe.

### DYŻURY RADNYCH

Przewodniczący Rady Miejskiej lub wyznaczony przez niego wiceprzewodniczący przyjmuje interesantów w sierpniu w każdy poniedziałek, od 15.30 do 17, w pokoju 145 na pierwszym piętrze Urzędu Miejskiego.

## >> BUDOWA DRÓG W STREFIE PRZEMYSŁOWEJ



Symbolicznym wbiciem łopaty budowę rozpoczęli od prawej: radny wojewódzki Paweł Wnukowski, wojewoda podlaski Bohdan Paszkowski, poseł Jarosław Zieliński, prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz, minister Aktywów Państwowych Jacek Sasin, marszałek województwa podlaskiego Artur Kosicki, przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przelomiec oraz dyrektor z UNIBEP S.A Sławomir Moczydłowski – przedstawiciel wykonawcy

Układ drogowy w południowej części miasta w strefie przemysłowej wchodzi w etap realizacji. 5 sierpnia poprzez symboliczne „wbicie łopat” rozpoczęto oficjalnie budowę. Inwestycję, która jest możliwa dzięki dotacji z piątej edycji Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład zrealizuje firma Unibep. Za swoją pracę otrzyma 42 175 511,80 zł. Dzięki inwestycji poprawi się stan już istniejących ulic ale również powstaną zupełnie nowe odcinki dróg otwierając nowe tereny inwestycyjne.

– Dziękuję za wsparcie, które otrzymałem przy staraniach o dofinansowanie na budowę tej drogi. Realizując tę inwestycję poprawimy dojazd do pracy dla tysięcy mieszkańców Suwałk, którzy na co dzień pracują w zakładach zlokalizowanych w naszej strefie ekonomicznej. Mam nadzieję, że niebawem spotkamy się na otwarciu tej drogi – powiedział prezydent Cz. Renkiewicz.

W ramach zaplanowanego przez Miasto Suwałki projektu zostanie przebudowana wraz z sieciami cała ulica Wojska Polskiego II od ulicy Turkusowej aż do pętli autobusowej przy skrzyżowaniu z ulicą Wojska Polskiego. Oprócz tego powstanie zupełnie nowa droga łącząca ul. Dubowo z Wojska Polskiego. To właśnie ten odcinek otworzy blisko 60 ha nowych terenów inwestycyjnych. Prace podzielono na 2 etapy. W pierwszym zostanie wybudowana droga łącząca ul. Wojska Polskiego z ul. Dubowo. Na te zadania są przygotowane dokumenty oraz wykupione grunty. W formule projektu i buduj będzie realizowany pozostały odcinek. Projekt powinien zostać zrealizowany w drugiej połowie 2024 roku.

## >> SUWAŁSKA ROCZNICA



W 104 rocznicę wyzwolenia Suwałk 24 sierpnia odbędą się uroczystości rocznicowe. O godz. 9 zostaną złożone kwiaty pod pomnikiem Polskiej Organizacji Wojskowej na cmentarzu parafialnym przy ul. Bakała-

rzewskiej. O godz. 9:30 rozpoczną się uroczystości przy pomniku Marszałka J. Piłsudskiego na pl. Marszałka Józefa Piłsudskiego. W programie: wystąpienie Prezydenta Miasta Suwałk i zaproszonych gości oraz złożenie kwiatów przy pomniku.

## >> KIEDY NIE BĘDZIE CIEPŁEJ WODY?



Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Suwałkach Sp. z o.o. informuje, że w związku z pracami wy-

konywanymi przez Wykonawcę wschodniej obwodnicy Suwałk, w dniach od 21.08.2023 r. od godz. 8 do 26.08.2023 r. do godz. 20 wystąpi przerwa w dostawie energii cieplnej (na potrzeby ciepłej wody użytkowej i centralnego ogrzewania) dla wszystkich obiektów zasilanych z miejskiej sieci ciepłowniczej. Przypominamy o utrzymaniu instalacji odbiorczej gotowej do odbioru ciepła (napęczniona wodą, szczelna). Przepraszamy za utrudnienia. Dołożymy wszelkich starań aby czas przerwy był jak najkrótszy.

## >> URZĄD WRACA NA UL. T. NONIEWICZA

Trwa przeprowadzka pracowników suwalskiego Urzędu Miejskiego z budynku przy ul. Sejneńskiej do budynku przy ul. T. Noniewicz 71A. Do wyremontowanego budynku przy ul. T. Noniewicz 71A powróciły już wydziały: Oświaty i Wychowania oraz Kultury i Sportu. W najbliższych dniach przeprowadzają się Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia (17-18.08), Straż Miejska (21-22.08) i Wydział Audytu i Kontroli (23.08). Przeprowadzka kolejnych wydziałów zostanie przekazana do publicznej wiadomości w późniejszym terminie.

Przy załatwianiu spraw w tych wydziałach Urząd Miejski prosi o wzięcie pod uwagę, że obsługa interesantów z uwagi na przeprowadzkę może być utrudniona, za co serdecznie przeprasza.





## » DUŻE ZMIANY W KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

Duże zmiany w kursowaniu autobusów suwalskiej komunikacji miejskiej od 1 września. Zmieni się trasa kursowania autobusów linii nr 1, które od 1 września ułatwią mieszkańcom nowego osiedla przy ul. gen. W. Sikorskiego dojazd m.in. do: Szkoły Podstawowej nr 2, Szpitala i MOPR. Na wniosek mieszkańców ulic: I. Daszyńskiego, Szpitalnej, Franciszkańskiej i Krzywólki zmieni się nieco trasa kursowania autobusów linii nr 13. Utworzona też zostanie nowa linia nr 23.



– Linia umożliwi dojazd z osiedla Sobola Biel do szkół przy ul. Sejneńskiej oraz do centrum, skąd będzie możliwość przesiadki na inną linię. Dodatkowo linia ta obejmie ul. Innowacyjną, gdzie od 1 lipca 2023 r. swoją siedzibę ma Sąd Rejonowy w Suwałkach – poinformowała Ewa Żegaczewska, kierownik Zakładu Komunikacji Miejskiej w Suwałkach.

Zmieni się również trasy kursowania empeków na terenie gminy Suwałki. Na wniosek władz gminnych autobusy miejskie będą jeździły do: Białej Wody, Wschodniego i Zielonego Kamedulskiego Osiedla.



Od 1 września ulicą Aleksandry Piłsudskiej kursować będą autobusy komunikacji miejskiej nowej linii nr 23

### Najważniejsze zmiany:

- Nowa trasa linii nr 1: Bakalarzewska – Filipowska – gen. W. Sikorskiego – Nowomiejska – Szpitalna,
- Nowa linia nr 23, łącząca ul. Innowacyjną (nowa siedziba Sądu Rejonowego w Suwałkach), osiedle Sobola Biel z centrum miasta,
- Nowa trasa linii nr 13 – rozpoczęcie kursów z ul. Szpitalnej do zakładów pracy SSSE ul. Wojska Polskiego (bez objazdu ul. M. Reja, A. Wierusza-Kowalskiego, gen. K. Pułaskiego),
- Nowa trasa linii nr 3 (Suwałki – Wschodnie przez Zielone Kamedulskie),
- Nowa trasa linii nr 5 (Suwałki – Biała Woda),
- Zmiana trasy linii nr 21 (Suwałki – Poddubówek – Wschodnie) – wybrane kursy.

Na nowych liniach pojawią się nowe przystanki komunikacji miejskiej:

- ul. Bakalarzewska/cmentarz – w kierunku centrum,
- ul. E. Plater w kierunku ul. Bulwarowej oraz w kierunku ul. ks. K. Hamerszmita,
- ul. Władysława Jagiełły/Grunwaldzka w kierunku centrum oraz ul. Mieszka I,
- ul. Sportowa w kierunku ul. A. Piłsudskiej.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej <http://rozkłady.suwalki.pl/> oraz na przystankach.

## WYDARZYŁO SIĘ W SUWAŁKACH

● Silne porywy wiatru sprawiły, że 6 sierpnia było wyjątkowo niebezpiecznie na jez. Wigry. Ratownicy suwalskiego WOPR oraz policyjni wodniacy wspierani przez strażaków aż 12-krotnie interweniowali pomagając turystom. Omega żeglarzy wyrzuciła się, inna łódź utknęła w trzcinach, której załoga nie była w stanie wrócić do brzegu... Całe szczęście wszyscy otrzymali pomoc i bezpiecznie wrócili do brzegu.

● Policyjny pościg ulicami Suwałk. Rano 7 sierpnia kierująca toyotą nie zatrzymała się do policyjnej kontroli na ul. T. Noniewiczza. Mundurowi rozpoczęli pościg, który zakończył się na ul. Bulwarowej. Siedząca za kierownicą 60-latką odmówiła poddania się badaniu na trzeźwość, wobec czego w szpitalu pobrano jej krew do badań. Kobieta pozostała w szpitalu.

● Nietrzeźwy kierowca hyundai-a uderzył w drzewo przy ul. gen. K. Pułaskiego, ale zatrzymał się dopiero na czerwonym świetle przy ul. Świerkowej. Tam kluczyki ze stacyjki zabrał mu świadek zdarzenia. Okazało się, że 48-latek miał blisko 3 promile alkoholu w organizmie.

● Policjant na wolnym zatrzymał 36-latką, podejrzanego o liczne kradzieże z suwalskich sklepów. Jego łupem padały zarówno kosmetyki, jak i ubrania oraz słodycze. Jego poczynania zarejestrował monitoring.

● 10 sierpnia na ul. Przytorowej doszło do dwóch wypadków z udziałem ciężarówek i rowerzystów. Rano ciężarówka potarła rowerzystkę u zbiegu ulic Przytorowej i Utrata. Na szczęście kobiecie nic groźnego się nie stało. Tragicznie zakończył się wypadek, do którego doszło po południu na ul. Przytorowej. Ciężarówka potarła 44-letniego rowerzystę, w wyniku czego poniósł on śmierć na miejscu.

● Suwalskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Suwałkach testuje nowy elektryczny autobus marki Solaris Urbino 12 Electric. Autobus napędzany jest silnikiem elektrycznym, jest zeroemisyjny i niskopodłogowy. Testowany autobus pojawi się na liniach: 2, 14 i 16, przejazd nim jest bezpłatny. Na jednym ładowaniu może przejechać 300 km.





## >> PRZEDSIĘBIORCY CHCĄ LEPSZEJ INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ



11 sierpnia w Suwałkach odbyło się spotkanie Podlaskiego Forum Gospodarczego. Jego Inicjatorem była Izba Przemysłowo-Handlowa w Białymstoku reprezentowana przez jej przewodniczącego Witolda Karczewskiego. Przedmiotem debaty był aktualny stan infrastruktury drogowej, kolejowej i lotniczej w naszym regionie oraz perspektywy jego rozwoju. Podobne spotkania organizowane są cyklicznie, a w posiedzeniach biorą udział parlamentarzyści, a także władze samorządowe województwa oraz zainteresowanych miast czy gmin.

– Jest coraz lepiej. Otwierane są kolejne odcinki dróg ekspresowych w ciągu Via Baltica. Suwałkom zależy przede wszystkim na połączeniu „ekspresówką” naszego miasta z Białymstokiem. Niestety w tym zakresie nie ma na razie żadnych konkretów, poza Uchwałą Rady Ministrów w tej sprawie. Czekamy na wpisanie budowy tej drogi do krajowego programu budowy dróg – mówił prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz.

Poza infrastrukturą drogową rozmawiano też o kolei – czyli linii Rail Baltica. Aktualnie trwają prace projektowe na odcinku Elk-Trakiszki (granica z Litwą), które powinny zakończyć się wraz z końcem tego roku.

– W ostatnim czasie w mediach pojawiła się wypowiedź wiceministra infrastruktury, który stwierdził, że z powodu opóźnień w budowie po stronie litewskiej nie zachodzi pilna potrzeba realizacji nadgranicznego odcinka Rail Baltica po polskiej stronie. Uważam, że powinniśmy realizować ten odcinek jak najszybciej nie oglądając się na naszego sąsiada z północy – podkreślił prezydent Czesław Renkiewicz (*na zdjęciu*), który dodał, że ten projekt determinuje wiele ważnych rozwiązań dla naszego miasta w postaci przeniesienia dworca towarowego z centrum w rejon strefy przemysłowej na południu Suwałk. Ponadto wszystkie skrzyżowania dróg z koleją będą skrzyżowaniami bezkolizyjnymi.

Przebudowa układu kolejowego w Suwałkach to również uporządkowanie sprawy dworca kolejowego, gdzie mógłby powstać zintegrowany dworzec kolejowo-autobusowy.

Swoje prezentacje dotyczące infrastruktury drogowo-kolejowej przedstawili również: prezydent Białegostoku oraz burmistrz Bielska Podlaskiego.

– Absolutnie zgadzam się ze stwierdzeniem, że nie można oglądać się na stronę litewską i należy jak najszybciej przystąpić do budowy nadgranicznego odcinka linii Rail Baltica. Nie tylko z powodu dostępności dla mieszkańców ale również i z perspektywy wojsko-militarnej – mówił obecny na spotkaniu poseł Jarosław Zieliński, który zapewnił, że dołoży starań by droga z Suwałk do Białegostoku była „ekspresówką”.

– O drodze ekspresowej z Suwałk do Białegostoku tylko rozmawiamy i dyskutujemy. Nie ma tutaj konkretów. Ja ze swojej strony deklaruję, że będę o nią walczył – mówił poseł Krzysztof Truskolaski.



## >> MOŻNA ŁATWIEJ DOJECHAĆ Z SUWAŁEK DO WARSZAWY

Od 12 sierpnia kierowcy mogą już korzystać z drogi ekspresowej S61 od Kolna do Suwałk i dalej do granicy z Litwą. Do ruchu udostępniony został ostatni z trzech fragmentów tej trasy w województwie warmińsko-mazurskim od węzła Elk Południe do miejscowości Wysokie (węzeł Kalinowo) o długości około 23 km, stanowiący fragment międzynarodowego szlaku Via Baltica.

W ramach budowy S61 Elk Południe-Wysokie (węzeł Kalinowo) powstał odcinek drogi ekspresowej o przekroju dwujezdniowym wraz z drogami serwisowymi. Inwestycja objęła wykonanie 19,5 km drogi S61 oraz 3,4 km drogi S16 od węzła Elk Wschód do połączenia z obwodnicą Elku. Nawierzchnia drogi na odcinku S61 została wykonana z betonu cementowego, a na S16 z betonu asfaltowego.

Budowa drogi ekspresowej S61 jest inwestycją istotną nie tylko dla sieci dróg w Polsce, ale ma też znaczenie europejskie. Wspólnie z drogą ekspresową S8 na odcinku Warszawa-Ostrów Mazowiecka, tworzy międzynarodowy korytarz transportowy Via Baltica. Docelowo przejmie on ruch tranzytowy pomiędzy Europą Zachodnią i krajami bałtyckimi. Na trasie z Suwałk do Warszawy trwają jeszcze prace przy budowie odcinka S61 – od węzła Łomża Zachód do węzła Kolno (12,9 km), stanowiącego obwodnicę Łomży. Wykonawca ma

za zadanie udostępnić ją do ruchu, na zasadzie przejeźdźności jednej jezdni, w połowie 2024 r. W województwie mazowieckim (na styku z woj. podlaskim) trwa jeszcze budowa odcinka od węzła Ostrów Mazowiecka Północ (skrzyżowanie z S8) do Śniadowa o długość 19,5 km. Ten fragment S61 jest planowany do udostępnienia kierowcom w październiku 2023 r.



Fot. Ministerstwo Infrastruktury



# SUWALSKA KARTA MIESZKAŃCA

Na ostatniej sesji Rady Miejskiej radni przyjęli program zmierzający do poprawy warunków życia mieszkańców Suwałk „Suwalska Karta Mieszkańca”, który utrzymuje dotychczas obowiązujące rozwiązania, poza kilkoma korektami. SKM wydaje się na okres do 4 lat liczonych od daty złożenia wniosku o wydanie karty. Jedynie seniorom kartę wydaje się bezterminowo. Są cztery rodzaje SKM: zwykła, rodzina wielodzietna, osoba niepełnosprawna i senior. Osoby uprawnione do otrzymania SKM i procedurę jej wydawania szczegółowo opisuje uchwała Rady Miejskiej w Suwałkach z 26.07.2023 r. (na stronie [www.um.suwalki.pl](http://www.um.suwalki.pl)).

SKM uprawnia do wielu zniżek i preferencji, m.in. bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską dla dzieci i młodzieży, tańszych biletów do aquaparku i innych obiektów sportowych Miasta Suwałki, a także do zniżek przy zakupie biletów wstępu do: Strefy Odkrywania Wyobraźni i Aktywności prowadzonej przez Bibliotekę Publiczną im. M. Konopnickiej oraz do Suwalskiego Ośrodka Kultury i Muzeum Okręgowego. Posiadanie Karty uprawnia również do korzystania z bezpłatnych przedszkoli prowadzonych przez Miasto Suwałki i zniżki w Żłobku Miejskim. W uchwale RM z 26.07.2023 r. do listy ulg dopisano:

- zniżki w zakupie biletów do grotty solnej w OSiR,
- dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców Suwałk w latach 2023-25.

Z listy ulg wykreślono:

- refundację kosztu zakupu szczepionki przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego – ze względu na finansowanie tego z budżetu państwa,
- szczepienia przeciwko grypie dla osób powyżej 65 roku życia – teraz finansuje to NFZ.

**Pełen wykaz zniżek i preferencji posiadacza Suwalskiej Karty Mieszkańca znaleźć można na: [www.um.suwalki.pl](http://www.um.suwalki.pl)**

Do programu przystąpiły również inne podmioty niż miejskie instytucje – przedsiębiorcy, którzy oferują dla mieszkańców Suwałk co najmniej 10% zniżki w ramach świadczonych przez siebie usług. Poniżej prezentujemy listę podmiotów gospodarczych wraz z zakresem ulg na oferowane przez nie produkty i usługi (według stanu na 12.07.2023 r.).

## LISTA PRZEDSIĘBIORCÓW WSPIERAJĄCYCH PROGRAM „SUWALSKA KARTA MIESZKAŃCA”

LP.	NAZWA PODMIOTU	ADRES	WYSOKOŚĆ UPUSTU	NA CO PRYZNANY UPUST
1.	AUDIOFON	ul. A. Putry 9 gab. 34 i ul. J. Korczaka 2A	25%	– na zakup baterii – na zakup filtrów i akcesoriów pielęgnacyjnych – bezpłatna diagnostyka słuchu i konsultacja audioprotetyczna, bezpłatne dopasowanie aparatów słuchowych i wypożyczenie aparatów na okres testowy, bezpłatna opieka audioprotetyczna przez przeglądy aparatów słuchowych po zakupie
2.	SAN STUDIO s. c.	ul. Rot. K. Ptaszyńskiego 7	10%	rabat na cały asortyment materiałów do wykończenia wnętrz i armaturę łazienkową, z wyłączeniem promocji, wyprzedaży i indywidualnych wycen
3.	AUTO-NAPRAWA Jerzy Zyskowski	ul. W. Gałaja 14	15%	usługi świadczone w warsztacie
4.	Sklep ORYS	ul. A. Wierusza-Kowalskiego 17	10%	10% na odzież i obuwie – zniżka obowiązuje tylko na kartę „W”
5.	Przedszkole Niepubliczne „KOSZAŁKOWO” w Suwałkach	ul. T. Kościuszki 95 lok. 1 i 2	10%	10% zniżki za pobyt dziecka w przedszkolu – zniżka obowiązuje tylko na kartę „W”
6.	SOCATOTS SUWAŁKI Iwona Ruszewska	ul. Elbląska 16/1	10%	zniżka na zajęcia Socatots – Piłkarskie Maluszki (1-5 lat) oraz na treningi Brazilian Soccer Schools (5-12 lat) – zniżka obowiązuje tylko na kartę „W”
7.	AVAILO Sp. z o. o.	Jasionka 948 36-002 Jasionka	10%	Usługi prawne: 10% rabatu na wszystkie usługi dostępne na stronie internetowej <a href="https://availo.pl/">https://availo.pl/</a>
8.	AUTO LAND POLSKA S.A.	ul. Bakalarzewska 19	10%	10% rabatu na cały asortyment z wyłączeniem opon, części oryginalnych, wyposażenia warsztatowego i BHP
9.	CINEMA LUMIERE (CHR Suwałki Plaza)	ul. J. Dwernickiego 15 lok. 301		Stała cena biletów w wysokości 20 zł (2D) i 20 zł (3D) przez cały tydzień dla posiadaczy kart: „W”; „N”; „S”.



10.	3 FILM	ul. Innowacyjna 1 lok. 108	10%	10% rabatu na usługi filmowe
11.	WIGRY SUWAŃKI S.A.	ul. Zarzecze 26	50%	50% rabatu na zakup biletów na mecze piłki nożnej w kasach na stadionie miejskim <b>dla osób dorosłych</b> oraz wejście <b>dla dzieci</b> w cenie 0,10 zł <b>dotyczy posiadaczy kart „W”</b>
12.	„RAMAN” SKLEP ROWEROWY Andrzej Radzewicz	ul. M. Ogińskiego 5G	10%	10% rabatu na usługi naprawy roweru 10% rabatu na akcesoria i części do rowerów
13.	HURTOWNIA OBUWIA „ALP”	ul. Utrata 2C lok. 19 (DH Alfa)	10%	10% rabatu na asortyment
14.	S-COMP Marcin Jaworowski	ul. R. Minkiewicza 36	15%	15% rabatu na usługi serwisowe
15.	PHT „WIECH” Wiesław Guba	ul. Chłodna 1	10%	rabat na wszystkie towary <b>dla posiadaczy kart „W” i „S”</b>
16.	Recman Sp. z o.o.	ul. T. Noniewiczza 59	10%	rabat przy zakupie 2 sztuk produktów nieprzecenionych o wartości powyżej 400 zł
17.	Park Naukowo- Technologiczny Polska-Wschód w Suwałkach Sp. z o.o.	ul. Innowacyjna 1	10%	rabat na szkolenia i kursy indywidualne
18.	MAJSTER	ul. Raczkowska 151	10%	10% rabatu na zakupy w sklepie z wyłączeniem produktów objętych promocjami i z wyprzedaży
19.	ZSB „CAL” Sp. j.	ul. Piaskowa 5	13%	13% rabatu na drzwi zewnętrzne i wewnętrzne
20.	XL-KA Moda Wielka	ul. Utrata 2 C lok. 8 (DH Alfa)	10%	10% rabatu na asortyment (z wyłączeniem odzieży z firmy „FOKUS”)
21.	USŁUGI PROJEKTOWE Leszek Pudlis	ul. Sportowa 32/8	10%	10% rabatu na wszystkie usługi realizowane na terenie Suwałk
22.	PPUH „LUDWIK” Jan Szymczyk	ul. Różana 30	10% 4%	10% rabatu na artykuły wyposażenia i wnętrz oraz 4% na inne produkty
23.	PROGRESJO Andrzej Sokołow Centrum Coachingu i Rozwoju Osobistego	ul. Szpitalna 77	15%	15% rabatu na coaching kariery zawodowej tel. 510 630 031
24.	MOVEMENT ARENA SUWAŃKI SP. J.	ul. Szkolna 4	10%	10% rabatu na wolne wejścia do strefy skoków od poniedziałku do piątku
25.	Miejski Klub Sportowy Ślepek Malow Suwałki Sp. z o.o.	ul. Zarzecze 26	10%	10% rabatu na zakup biletów i karnetów na mecze rozgrywane w Hali Suwałki Arena
26.	KRAM Sp. z o.o.	ul. Sejneńska 36	10%	10% rabatu na materiały do wykończenia wnętrz, ceramikę łazienkową, farby, drzwi, panele, hydraulikę (dotyczy materiałów nieobjętych indywidualną promocją)
27.	VISION EXPRESS Suwałki C.H. PLAZA	ul. J. Dwernickiego 15 C.H. Plaza	20% 25%	25% zniżki na okulary korekcyjne 20% zniżki na okulary przeciwsłoneczne Badanie wzroku 1 zł przy zakupie okularów korekcyjnych
28.	Centrum TLENOTERAPII D.K.	ul. Wesola 18	10%	10% rabatu na każdy zabieg tel. 793140900 lub e-mail centrumtlenoterapiid.k@gmail.com
29.	KEM SYSTEMS Kamil Łapiński	ul. Majora Stefana Buczyńskiego 1/5	10% 15%	Rabat na: usługi; zakup nowych elektronicznych licencji ESET; zakup certyfikatów kwalifikowanych EuroCert. Wysokość rabatu: 10% – posiadacze <b>karty „Z”</b> 15% – posiadacze <b>karty „W”</b> ; „N” i „S”

## >> MONITORING ZALEWU

Zapewne spacerujących nad Zalewem Arkadia zaintrygował tajemniczy obiekt unoszący się na wodzie w zatoce zalewu na wysokości zbiegu alejki z ul. 24 sierpnia. Ten tajemniczy pływający obiekt, przypominający boję, to sonda suwalskiej firmy Waterly. Urządzenie przez całą dobę monitoruje jakość wody w Zalewie Arkadia, a wszystko to odbywa się nieodpłatnie w ramach pilotażowego projektu, którego partnerem jest Ośrodek Sportu i Rekreacji w Suwałkach.



Sonda firmy Waterly została ulokowana przy wlocie wody z Czarnej Hańczy, ponieważ Zalew Arkadia nie jest naturalnym zbiornikiem i jest zasilany wodą z rzeki. To głównie od jakości wody, która płynie korytem rzeki, uzależniona jest jakość wody w Zalewie. Dlatego stały monitoring podstawowych parametrów wody jak przewodność, zasolenie, zakwaszenie, TDS (wskaźnik całkowitej zawartości soli rozpuszczonych w wodzie) czy też temperatura, pozwoli na jeszcze lepszą kontrolę jakości wody w suwalskim akwenie

Ciekawostką jest również jedna z funkcji sondy, która na bieżąco informuje osoby przebywające nad Zalewem Arkadia o jakości wody. To ring otaczający sondę, który w nocy świeci na niebiesko, co potwierdza dobrą jakość wody. W przypadku zanieczyszczeń zmienia kolor na pomarańczowy, a następnie na czerwony, jeżeli przekroczenie parametrów jest znaczące. Dzięki temu osoby, które dostrzegą alert, będą mogły poinformować służby sanitarne. Z czasem przy plaży pojawi się także tablica, na której będą stale wyświetlane te parametry.

## >> AKTYWNY SENIOR

Rozpoczął się nabór na zajęcia gimnastyki w wodzie i tańca dla seniorów. Dwa typy zajęć: Aqua Fitness, czyli gimnastyka w wodzie i taneczne w plenerze zaplanowano w ramach projektu „Aktywny Senior w tańcu i w wodzie”, dofinansowanego z budżetu Województwa Podlaskiego.

Zajęcia Aqua Fitnessu będą odbywały się w Aquaparku raz w tygodniu od 1 września do połowy grudnia 2023 r. W zajęciach może uczestniczyć 30 mieszkańców Suwałk w wieku powyżej 60 lat. Zajęcia są bezpłatne. Zapisy pod numerem telefonu: 883 311 250 i na maila: seniorzy@um.suwalki.pl

Zajęcia taneczne będą natomiast odbywały się przy Starej Łażni od 30 sierpnia do końca października, w środy w godzinach 11-12. Na te zajęcia nie trzeba się zapisywać. Wstęp jest wolny.

## >> MARATON SZANTOWY

Na suwalskich Bulwarach, nad brzegiem Czarnej Hańczy w gorący sobotni wieczór 12 sierpnia odbył się Maraton Szantowy, który w Suwałkach jest organizowany od kilkunastu lat.



Zespół „Dobre wrażenie”



Nad Czarnej Hańczą nie brakuje wielbicieli szant



Zespół „Zmiana Wachty”

Wciąż nie brakuje u nas wielbicieli tego typu niezwykle brzmiącej muzyki, z prostymi i surowymi, ale nie pozbawionymi wdzięku tekstami. W tegorocznym maratonie wystąpiły suwalskie zespoły „Byle Dalej” i „Zmiana Wachty” oraz augustowski „Dobre Wrażenie”. Licznie zgromadzona publiczność bawiła się nie tylko przy pieśniach szantowych i balladach marynistycznych, ale i utworach z Krainy Łagodności z kręgu piosenki: literackiej, autorskiej, turystycznej, poezji śpiewanej.

Z żalem i smutkiem pożegnaliśmy

**JANINĘ OSEWSKĄ**

poetkę współpracującą z suwalską Biblioteką

łączymy się w bólu

z

**Rodziną oraz Bliskimi**

Dyrektor i Pracownicy

Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej w Suwałkach



# SUWALCZANIN NAJSILNIEJSZY



Zawody strongmanów przyciągają tłumy suwalczan. Ostatnio tylu widzów na suwalskim stadionie lekkoatletycznym pojawiło się w czasie ubiegłorocznych Mistrzostw Polski seniorów w lekkiej atletyce

Suwalczanin Krystian Makowiecki zdobył Międzynarodowy Puchar Polski Strongman, wyprzedził Pawła Piskorza i Bartłomieja Tarapatę. Ich zmagania obserwowały tłumy widzów, którzy wypełnili trybuny suwalskiego stadionu lekkoatletycznego im. J. Olbryś. Gośćmi specjalnymi byli mistrz i promotor strongman Mariusz Pudzianowski oraz pochodząca z Suwałk Paula Gorlo, rekordzistka Guinnessa w podciąganiu się na drążku przez 24 godziny. Swoje umiejętności zaprezentowali też zawodnicy z Suwalskiego Klubu Karate Kyokushin kierowani przez Natalię Krejpcio-Szyszko.



Krystian Makowiecki dał z siebie wszystko w spacerze drwala. Po zakończeniu konkurencji długo odpoczywał na stadionowej murawie

Strongmeni rywalizowali w 6 widowiskowych konkurencjach, w tym takich, których w Suwałkach do tej pory jeszcze nie było: załadunek schodów, uchwyt Herkulesa, przeciąganie TIR-a, waga płaczu, spacer buszmena, spacer drwala. Podczas zawodów P. Gorlo ze swo-

Przeciąganie prawie 10-tonowego tira w blisko 40 stopniowym upale wymagało niełada wysiłku i odporności



ją fundacją przeprowadziła zbiórkę na szczytny cel charytatywny jakim jest leczenie zębów dzieci i młodzieży z Suwałk, których sytuacja materialna nie pozwala na sfinansowanie niezbędnych, prywatnych świadczeń. Aby móc zobaczyć jak najwięcej zdrowych uśmiechów zosta-



nie przeprowadzona aukcja niesamowitych pamiątek sportowych m.in. koszulki z autografami Jakuba Błaszczkowskiego oraz Joanny Jędrzejczyk.

Każdy mógł sprawdzić się w podciąganiu na drążku pod okiem najwybitniejszego fachowca, czyli Pauli Gorlo, która pobiła rekord Guinnessa w podciąganiu na drążku przez 24 godziny

Imprezę zorganizowali: Ośrodek Sportu i Rekreacji w Suwałkach oraz Federacja Strongman Team Poland.



Pamiątkowe zdjęcie zawodników Suwalskiego Klubu Karate Kyokushin z Mariuszem Pudzianowskim



## >> DĘTE NA CHŁODNEJ



Jest w orkiestrach dętych jakaś siła – śpiewała przed laty Halina Kunicka. A jak wielka jest ta siła mogli przekonać się suwalczanie 4 sierpnia na ul. Chłodnej. Na koncercie ulicznym zorganizowanym przez Suwalski Ośrodek Kultury w wykonaniu dwóch orkiestr dętych – Miejskiej Orkiestry Dętej – Suwałki oraz Orkiestry Dętej OSP – Sejny pod kierownictwem Moniki Brezgieł, można było usłyszeć przeboje muzyki filmowej i rozrywkowej. Ponad sto osób zachwycało się wykonaniem tematów przewodnich polskich seriali: „Pan Wołodyjowski”, „Czarne chmury” czy „Polskie drogi”. Wspaniale zabrzmiała muzyka z filmu „Rocky”. Brawo za pomysł koncertu, który nie potrzebował ani sceny ani nagłośnienia.

## >> CANTAREUM W KONKATEDRZE



Kolejne festiwalowe wydarzenie artystyczne w ramach II Międzynarodowego Festiwalu Cantareum 2023 odbyło się w suwalskiej konkatedrze pw. św. Aleksandra. Koncert „Ave Regina” zorganizowano 15

sierpnia, w dniu Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i Święta Wojska Polskiego, co znalazło odzwierciedlenie w jego programie. Marlena Borowska, Jacek Szymański, Dariusz Wójcik oraz Paweł Seligman wykonali pieśni wojskowe i patriotyczne oraz utwory sakralne. Przedsięwzięcie zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Podlaskiego oraz budżetu Miasta Suwałk.



Od lewej: Jacek Szymański (tenor), Marlena Borowska (sopran), Paweł Seligman (organy) i Dariusz Wójcik (bas)

## >> ŚLEPSK MAŁOW PRZED SEZONEM

Władze i główni udziałowcy klubu Ślepsk Małow Suwałki poinformowali o stanie przygotowań do sezonu 2023/2024 w PlusLidze. Główne oczekiwania postawione przed drużyną Dominika Kwapisiewicza to gra o play-off. Firma budowlana i stocznia jachtowa Ślepsk będzie sponsorem tytularnym klubu przez kolejne 2 lata. Klub wzmocnili nowi siatkarze, ale również nowe stanowisko – dyrektora sportowego, którym został Dariusz Ułanowicz.



Dwuletni kontrakt w imieniu JW Ślepsk Augustów podpisał Michał Wiszniewski (na zdjęciu), który wspomniął o historii klubu, lojalności, rodzinnym charakterze rozwiązanego od niemal dwóch dekad przedsięwzięcia i podkreślił, że wspólnie z rodziną Wiszniewskich są nie tylko sponsorami i założycielami klubu, ale także jego wiernymi kibicami.

Zastępca prezydenta Suwałk Roman Rynkowski podkreślił wagę sponsorów w rozwoju klubu. Stwierdził, że to dzięki takim zaangażowanym partnerom jak: Mazurskie Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Budowlane J.W Ślepsk Augustów oraz Małow, sport w Suwałkach może systematycznie się rozwijać i przyciągać kolejne talenty.

– Będziemy dalej wspierać sport profesjonalny w Suwałkach. W jakiej formie i w jakich kwotach, to wszystko zależeć będzie od możliwości naszego budżetu. Stale konsultujemy wszystko z naszymi klubami – powiedział zastępca prezydenta R. Rynkowski.

Prezes Ślepska Małow Wojciech Winnik podziękował rodzinie Wiszniewskich za kontynuację i zwiększenie finansowej pomocy. Oprócz tego prezes klubu poinformował, że wzmacnia klubowe kadry i zatrudnia na stanowisku dyrektora sportowego D. Ułanowicza.



Od lewej: Roman Rynkowski, Michał Wiszniewski, Wojciech Winnik, Dariusz Ułanowicz i Dominik Kwapisiewicz

Główne sportowe cele MKS Ślepsk Małow Suwałki to gra o play-off. Jednak trener D. Kwapisiewicz liczy, że uda się pozytywnie zaskoczyć suwalskich kibiców. 14 sierpnia, po trzymiesięcznej przerwie Ślepsk Małow, z którego odeszło 7, a przyszło 9 zawodników (w tym 2 idzie na wypożyczenie do BAS Białystok) wznawia treningi. Ze względu na turnieje kwalifikacyjne do igrzysk olimpijskich, PlusLiga rusza dopiero 21 października. Do tego czasu Ślepsk Małow będzie rozgrywał sparingi w Białymstoku z REA BAS-em i Projektem Warszawa, z plusligowymi zespołami w Solcu Kujawskim, Węgorzewie, Kozienicach i Gołdapi. 7-8 października w Suwałkach zostanie rozegrany 14 Memoriał Józefa Gajewskiego z udziałem gospodarzy oraz Enea Czarni Radom, Bogdanka LUK Lublin i Trefl Gdańsk.



## >> KONKURS NA PIOSENKĘ

W Roku Wisławy Szymborskiej suwalska Biblioteka Publiczna im. M. Konopnickiej ogłasza konkurs na piosenkę „Może być bez tytułu” do tekstu polskiej noblistki. Teksty do piosenek, jak zawsze są do wypożyczenia w suwalskiej bibliotece. Konkurs jest skierowany do artystów amatorów, bez względu na wiek lub miejsce zamieszkania. Prace konkursowe należy dostarczyć drogą mailową na adres: [dzieci@bpsuwalki.pl](mailto:dzieci@bpsuwalki.pl) do 30 września 2023 r. Do nagrania należy dołączyć wypełnioną kartę zgłoszenia. Laureaci konkursu wystąpią w finałowym koncercie, a wszyscy twórcy otrzymają upominki. Szczegóły na: [www.bpsuwalki.pl](http://www.bpsuwalki.pl)

Konkurs organizowany jest w ramach projektu „Sto pociech w Bibliotece” dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.



**Pokazy filmów mistrzów polskiego filmu, kino plenerowe, śniadania z dokumentem, konkurs filmów krótkometrażowych, wystawy zdjęć i plakatów filmowych, spotkania z gwiazdami polskiego filmu – to główne punkty bogatego programu trzeciej edycji suwalskiego festiwalu filmowego, który odbędzie się od 17 do 19 sierpnia w Suwałkach. Gościem specjalnym tegorocznej edycji będzie Krystyna Janda.**

Festiwal Filmowy Wajda na Nowo odbywa się w Suwałkach, rodzinnym mieście reżysera. Promuje nie tylko twórczość Andrzeja Wajdy, ale także osiągnięcia polskiej kinematografii. Dyrektorem artystycznym wydarzenia jest grafik i plakacista Andrzej Pągowski, dyrektorem programowym – filmoznawca, krytyk filmowy i teatralny Łukasz Maciejewski. Tegoroczna edycja Festiwalu Filmowego „Wajda na Nowo” jest poświęcona wyjątkowej postaci związanej z Andrzejem Wajdą – jego przyjacielowi i bliskiemu współpracownikowi, legendarnemu operatorowi – Edwardowi Kłosińskiemu.

W programie festiwalu m.in.: pokazy filmów mistrzów polskiego filmu, kino plenerowe, śniadania z dokumentem przygotowane przez Wajda School, konkurs filmów krótkometrażowych z pulą nagród 15 tys zł, wystawy plakatów filmowych z Muzeum Kinematografii w Łodzi i zdjęć Górski i Kaufman Bros & Sistas „Wyśniona historia kina na Podlasiu” oraz spotkania z gwiazdami polskiego filmu. Wejściówki i bilety są dostępne on-line i w kasie SOK. Harmonogram spotkań i pokazów filmów:

### 17 sierpnia

18:30 – wystawa zagranicznych plakatów Andrzeja Wajdy ze zbiorów Muzeum Kinematografii w Łodzi – Patio, Suwalski Ośrodek Kultury;

19 – Otwarcie festiwalu – „Jak kochasz to kręć – w hołdzie Edwardowi Kłosińskiemu”, Sala im. Andrzeja Wajdy – projekcja filmu „Kręć! Jak kochasz, to kręć!”, reż. Andrzej Wajda, rozmowa o Edwardzie Kłosińskim z Krystyną Jandą, Magdą Umer, Jowitą Budnik i Michałem Kwiecińskim, projekcja filmu „Tatarak”, reż. Andrzej Wajda;

### 18 sierpnia

17 – spotkanie autorskie z Krystyną Jandą i Magdą Umer – Kawiarnia artystyczna, SOK, ul. T. Noniewicza 71;

18:30 – „Filip”, reż. Michał Kwieciński, spotkanie z Michałem Kwiecińskim, Sala im. A. Wajdy, SOK;

21:30 – Kino Plenerowe – „Kochankowie mojej mamy”, reż. Radosław Piwowarski. Zapowiedź z udziałem Krystyny Jandy, Radosława Piwowarskiego i Jowity Budnik – bulwary nad Czarną Hańczą;

### 19 sierpień

15 – wernisaż wystawy Górski i Kaufman Bros & Sistas „Wyśniona historia kina na Podlasiu” – Galeria Sztuki „Stara Łażnia”;

16 – promocja albumu „Wyśniona historia Kina na Podlasiu” – spotkanie z Andrzejem Górskim i Kaufman Bros & Sistas (Maciej Rant, Tomasz Adamski), oraz Łukaszem Maciejewskim, Adamem Bobikiem, Danielem Namiołką – Galeria Sztuki „Stara Łażnia”;

19 – Gala Finałowa – Sala im. A. Wajdy, SOK – „Wciąż się na coś czeka” – koncert Magdaleny Umer z zespołem – Sala im. A. Wajdy, SOK.

Organizatorami Festiwalu Filmowego Wajda na Nowo są: Miasto Suwałki, Suwalski Ośrodek Kultury, we współpracy z firmą Krecja Pro Andrzej Pągowski i partnerstwie z Wajda School oraz Fundacją Rozwoju Podlaskiej Kinematografii Bardzo Dziki Wschód. Patronat honorowy: Marszałek Województwa Podlaskiego, Prezydent Miasta Suwałk.

Szczegóły na stronie organizatora: [www.soksuwalki.eu](http://www.soksuwalki.eu)

## >> „BRAMA DO NIEBA”

10 sierpnia w Bibliotece Publicznej im. M. Konopnickiej w Sali im. J. Towarnickiej odbyło się spotkanie z Danutą Matysewicz, autorką tomiku poezji „Brama do nieba”.



Wiersze Danuty Matysewicz czytała jej wnuczka Lena



Poprzednie zbiory wierszy poetki „Dotyk nieba” i „Schody do nieba” ukazały się w 2017 roku. Najnowsza tegoroczna książka nosi tytuł „Brama do nieba” i jest dopełnieniem swego tryptyku. To książka o przemijaniu, nie tym bolesnym, ale jest to opowieść o słonecznej jesieni życia. Wiersze są przepelnione wspomnieniami z dziecięcych lat, młodości, relikwiami pierwszych miłości. Informują o etapach naszego życia, dojrzywaniu fizycznym ale też duchowym. Wyznaniem, że w życiu nic nie jest przypadkiem, że o wszystkim decyduje Bóg. To wiersze osoby dojrzałej, spełnionej w miłości, matki i babci.

## ZAPROSZENIA SUWAŃSKIE

**BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. MARII KONOPNICKIEJ,**  
ul. Emilii Plater 33A zaprasza:

◆ na spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki „Czwartkowe obgadanie” – 24.08 godz. 15. Uczestnicy spotkania dyskutować będą o książkach: „Fotograf utraconych wspomnień” Sanaka Hiiragi i „Pacjentka z sali numer 7” Baptiste Beaulieu;

◆ na wystawę „7 baśni o podlaskim (malowanych pędzlem)” – galeria „Na schodach”. To projekt Marty Taraszkiewicz, który został zrealizowany dzięki Stypendium Marszałka Województwa Podlaskiego. W ramach projektu powstało 7 ręcznie malowanych plakatów. Każdy z nich opowiada baśń innego regionu województwa z perspektywy oplatających go nici rzek. Wystawę można oglądać do końca sierpnia;

◆ na wystawę „Mistrzowie Ilustracji” przygotowaną przez Wydawnictwo Dwie Siostry prezentującą prace ośmiorga wybitnych ilustratorów, którzy współtworzyli świetność polskiej grafiki książkowej w jej najlepszym okresie: Bohdan Butenko, Anna Kołakowska, Danuta Konwicka, Zbigniew Lengren, Maria Orłowska-Gabryś, Mirosław Pokora, Jan Marcin Szancer i Teresa Wilbik. Wystawa czynna do końca sierpnia w Sali im. J. Towarnickiej;

◆ wspólnie z Cinema Lumiere w Suwałkach do udziału w akcji „Przeczytaj i obejrzyj” – zanim obejrzyysz film, wypożycz i przeczytaj książkę. Zdobądź kupon zniżkowy na bilety do kina. Kupon „Przeczytaj i obejrzyj” upoważnia do zakupu biletu do kina na film 2D i 3D (w cenie 18 zł). Filmy objęte akcją: „Lassie. Nowe przygody”, „Wojownicze Żółwie Ninja: Zmutowany chaos” i „Kicia Kocia na pikniku”;

◆ do 2 września Biblioteka czynna: wtorek-piątek w godz. 8-16, czwartek – 9-15; w soboty – 9-15. W soboty Zbiory specjalne – nieczynne.

**SUWAŃSKI OŚRODEK KULTURY** zaprasza na:

◆ spotkanie Gawędy o przyrodzie – 23.08 – Piotr Tałataj – temat spotkania „W krainie mokradeł” oraz 30.08 – Jarosław Borejszo opowie o „Przyrodzie Suwalszczyzny”, godz. 18, kawiarenka artystyczna, ul. T. Noniewiczza 71, wstęp wolny;

◆ Pchli Targ – szansa dla łowców skarbów – 27.08, w godz. 9-13, plac za SOK, ul. Jana Pawła II 5, bez opłat za stoisko, wstęp wolny;

◆ na wystawę stałą Andrzej Strumiłło. Dzieła wybrane – Galeria Sztuki Stara Łażnia;

◆ na wystawę malarstwa Mariana Murawskiego „Nikt nie malował jak Marian” – wystawa czynna do końca stycznia 2024 r. – Galeria Sztuki Stara Łażnia;

◆ na wystawę miniatur fotograficznych Stanisława J. Wosia i fotografików z PAcamera Club – wystawa czynna do końca sierpnia – Galeria Jednego Obrazu przy pl. Marszałka J. Piłsudskiego.

**MUZEUIM. M. KONOPNICKIEJ,**  
ul. T. Kościuszki 31 zaprasza na:

◆ śródowe opowieści o historii, sztuce i kulturze, spotkanie z cyku „Działo się w Suwałkach...” ze Stanisławem Mackiewiczem, który opowie „O poszukiwaniu śladów, czyli o edukacji historycznej inaczej” – 30.08 godz. 17. Projekt współfinansowany ze środków Miasta Suwałki;

- ◆ wystawę „Ilustracje do poezji Leszka Aleksandra Moczulskiego” autorstwa Jana Sawki, Andrzeja Strumiłły i Wiesława Szumińskiego;
- ◆ wystawę stałą „Pieśń o domu” poświęconą życiu i twórczości Marii Konopnickiej;
- ◆ wystawę „Konopnicka dzieciom. Krasnoludki i nie tylko...”. Wystawa czynna od wtorku do piątku.

**MUZEUIM. OKRĘGOWE W SUWAŃKACH,**  
ul. T. Kościuszki 81 zaprasza:

◆ na wernisaż wystawy archeologicznej „Ukraina przed wiekami” – 25.08 godz. 18. Wystawa czynna do 30.11. Ekspozyty pochodzą z Muzeum Archeologicznego w Krakowie;

◆ do zwiedzania wystawy czasowej „Dar. Izabela Roman – kolekcja polskiej sztuki współczesnej”;

◆ do zwiedzania wystawy „Kadisz dla niepotrzebnych śmierci” prezentującej prace suwalskiego plastyka Wiesława Szumińskiego;

◆ wstęp na wystawy stałe (wtorek-niedziela) w godz. 9-17 (w niedzielę wstęp bezpłatny).

**RESTAURACJA ROZMARINO,** ul. T. Kościuszki 75, zaprasza na:

◆ występ zespołu SZYSZKA – 18.08, godz. 19.30, bilety 20 zł dostępne na stronie [www.bilety24.pl](http://www.bilety24.pl). Zespół wystąpi w składzie: Dominika Szyszko (wokale, skrzypce, ukulele), Kacper Skrodzki (gitara akustyczna) i Rafał Marczyk (perkusja);



◆ koncert zespołu Zmiana Wachty – 25.08, godz. 19.30, bilety 20 zł dostępne na stronie: [www.bilety24.pl](http://www.bilety24.pl), informacje: 87 566 67 77.

**STOWARZYSZENIE INICJATYW SPOŁECZNO-KULTURALNYCH „NAD CZARNĄ HAŃCZĄ”** zaprasza na:

◆ recital Krzysztofa Daukszewicza z okazji 15-lecia Stowarzyszenia Inicjatyw Społeczno-Kulturalnych „Nad Czarną Hańczą” – 26.08, godz. 19 w Hotelu „Loft 1898”. Bilety 70 zł do nabycia na stronie internetowej: [biletyarena.pl](http://biletyarena.pl)

Fot. FB SISK



**POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE ODDZIAŁ W SUWAŃKACH IM. JERZEGO KLIMKO** zaprasza na:

◆ spacer po Suwałkach z przewodnikiem turystycznym – 20.08. Zbiórka: godz. 11 przy Centrum Informacji Turystycznej, ul. Ks. K. Hammersmity, czas zwiedzania ok. 2 godz. Impreza dofinansowana ze środków Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

**ZWIĄZEK UKRAIŃCÓW W SUWAŃKACH** zaprasza na:

◆ Piknik Sąsiedzki – 19.08 w godz. 12-16, w bramie ul. T. Kościuszki 71 przy Centrum Trójki.

**W KINIE**

**CINEMA LUMIERE**

zaprasza do **Centrum Handlowego Plaza Suwałki,**  
ul. gen. J. Dwernickiego 15, lok. 301 na filmy:



– od 18 sierpnia – „Blue Beetle” (sci-fi, akcja, przygodowy), „Mów do mnie” (horror);

– od 25 sierpnia – „O psie, który jeździł koleją” (familijny, przygodowy), „Kompas szkieletora” (przygodowy, familijny), „Kochance króla Jeanne du Barry” (dramat, historyczny, romans), „Ultimatum” (akcja, kryminal).





## WYDARZENIA SPORTOWE

### SZACHOWY MEMORIAŁ I. WARAKOMSKIEJ



Chińczyk Jinshi Bai przed Grzegorzem Nasutą z Miedzi Legnica z dorobkiem 7 pkt w 9 rundach zwyciężyli w grupie A w VII Międzynarodowym Memoriale Ireny Warakomskiej

w szachach rozegranym w Suwałkach. Bardzo dobrze zaprezentowali się suwalscy szachiści, którzy wygrali rywalizację w trzech z czterech grup.

W grupie B zwyciężył Dawid Jasiulewicz z Klubu Szachowego Hańcza Suwałki, który zdobył 9 pkt, czyli wygrał wszystkie partie. Dominik Zianowicz z Hańczy Suwałki zajął 9 lokatę z wywalczonymi 5,5 pkt, a jego kolega klubowy Jan Butkiewicz był 11 z dorobkiem 5,5 pkt. Bardzo dobrze zaprezentowali się suwalscy zawodnicy w najliczniejszej grupie C, w której rywalizowało 86 szachistów. Zwyciężył Hubert Pieczulis z Hańczy Suwałki (7 pkt). Trzeci był jego kolega klubowy Dorian Sawicki (7 pkt). Ósma była Monika Borowik z Klubu Szachowego Jaćwież Suwałki (6,5 pkt), a dziesiąty Filip Krynicki z Hańczy (6,5 pkt).

Wśród dzieci zwyciężył Kamil Jasiulewicz z Hańczy Suwałki z dorobkiem 8 pkt. W pierwszej dziesiątce grupy D uplasowali się jeszcze jego koleżanki i koledzy klubowi: 4. Kacper Boguszewski (6,5 pkt), 7. Luiza Kołosa (6 pkt) i Zuzanna Kołosa (5,5 pkt). Na 5 miejscu uplasował się Mateusz Wasilewski z Jaćwieży.



Od lewej córka Ireny Warakomskiej Monika Krupa oraz zwycięzcy Memoriału I. Warakomskiej wraz ze Stefanem Dojnikowskim przedstawicielem Banku Spółdzielczego w Suwałkach

Fot. Stowarzyszenie I. Warakomskiej

W VII Międzynarodowym Memoriale Ireny Warakomskiej 234 szachistów rywalizowało o pulę nagród o wartości 100 tys. zł. Patronką turnieju jest Irena Warakomska (1950-2016) – prezes klubu szachowego Hańcza Suwałki w latach 2002-2012. Mama piątki dzieci w tym dwójki szachowych arcymistrzów: Anny Warakomskiej i Tomasza Warakomskiego. Podczas dziesięciu lat pełnienia funkcji prezesa przez Irenę Warakomską, juniorzy klubu Javena Hańcza Suwałki zdobyli ponad 100 medali w rozgrywkach szczybla Mistrzostw Polski.

### ZWYCIĘSKIE WIGRY

Od dwóch zwycięstw rozpoczęli nowy sezon piłkarze suwalskich Wigier. Najpierw wygrali 2:0 (1:0) w Białymstoku z MOSP. Suwalski zespół prowadzenie uzyskał po голу samobójczym, a wynik podwyższył Paweł Fajkowski. Następnie w Suwałkach Wigry pokonały 5:0 (2:0) KS Grabówka. Gole strzelili: Kamil Zalewski x3, Bartosz Guzewski, Marcin Fiedorowicz. Wigry wspólnie z: Wisszą Szczuczyn, KS Wasilków, Ruchem Wysokie Mazowieckie i Turem Bielsk Podlaski z kompletem zdobytych punktów prowadzą w tabeli IV ligi. Wiele wskazuje na to, że wśród tych drużyn trzeba szukać kandydata do awansu do III ligi. W trzeciej kolejce Wigry zagrają 20 sierpnia w Czyżewie z Orłętami.

### MTB SUWAŃKI W MARATONACH KRESOWYCH

Zawodniczek i zawodnicy Klubu rowerowego MTB Suwałki z powodzeniem rywalizowali w Narewce w kolejnych zawodach z cyklu Maratony Kresowe 2023. Wywalczyli tam osiem medali (4 złote, 1 srebrny i 3 brązowe). Rywalizację w swoich kategoriach wygrali: Małgorzata Walendzewicz, Dariusz Tasior, Antoni Wińcza oraz drużyna w składzie: Wiktor Jacewicz, Szymon Sadło, Michał Woroniecki i M. Walendzewicz. Drugie miejsce zajął Dariusz Klin, a trzecie lokaty wywalczyli: W. Jacewicz oraz drużyny MTB Suwałki na dystansie 8 km oraz w półmaratonie.

### TRIATHLON RÓWNYCH SZANS

Pływanie na 300 metrów, jazda na rowerze na trasie 7 km i bieg na 2 km – to konkurencje, z którymi zmierzali się śmiało startujący w Triathlonie Równych Szans rozegranym po raz drugi na suwalskim Zalewie Arkadia. Równe szanse – bo zawodnicy ścigali się na rowerach z systemu roweru miejskiego SUWER. W związku z tym każdy uczestnik miał równe szanse, ponieważ na wynik nie wpływał posiadany sprzęt, a umiejętności, wytrzymałość i siła.



Wśród kobiet wygrała Emilia Wołyniec z czasem 33 min. 21 sek., która o 1 min i 32 sek. wyprzedziła Urszulę Lutkiewicz i o 5 min. 37 sek. Dominikę Śliwowską. W rywalizacji mężczyzn najszybszy był Mateusz Perkowski z czasem 30 min. i 51 sek. Drugi był Jarosław Perkowski ze stratą 1 min. i 32 sek., a trzeci

Krzysztof Wandzioch – strata 2 min. 14 sek. Organizatorami zawodów była Fundacja Teraz Wschód oraz suwalski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

### TENISOWY RECMAN CUP

W ostatni weekend sierpnia korty tenisowe ze sztuczną nawierzchnią ceglana przy ul. Wojska Polskiego 17 będą główną areną zmagania uczestników VII edycji Recman Cup – niezaprzeczalnie największego turnieju tenisowego dla amatorów w północno-wschodniej Polsce. Sportowe emocje uświetni moc atrakcji przygotowanych dla kibiców, rodzin z dziećmi i mieszkańców.

Recman Cup odbędzie się w dniach 26-27 sierpnia, a o puchary walczyć będą pasjonaci tenisa z całej Polski. W zbliżającej się VII edycji wydarzenia czekają nas rozgrywki w grze pojedynczej mężczyzn open, turniej mikst, w którym mogą wziąć udział pary mieszane, a także turniej pocieszenia. Podczas wydarzenia do dyspozycji kibiców czekać będzie wiele atrakcji, o których więcej na: [www.osir.suwalki.pl](http://www.osir.suwalki.pl) Organizatorem turnieju jest RECMAN, a współorganizatorem Ośrodek Sportu i Rekreacji w Suwałkach.

### ZAPISY DO ROZBIEGANYCH SUWAŃKI

Trwają zapisy za pośrednictwem platformy DataSport do wrześniowego miejskiego święta biegania „Rozbiegane Suwałki”, w którym biegacze będą rywalizować w ramach Mistrzostw Północno-Wschodniej Polski na dystansie 5 km. 2 września rywalizować będą w pięciu klasyfikacjach – od open kobiet i mężczyzn, przez klasyfikacje wiekowe, na „drużynówkach” skończywszy. Zawody wyłonią również mistrzów i mistrzynię Suwałki, a także najliczniejsze i najszybsze drużyny. A wszystko rozpoczną najmłodszy biegacze Biegiem Pełnym Energii. Więcej na: [www.osir.suwalki.pl](http://www.osir.suwalki.pl)







Z głębokim smutkiem przyjęliśmy  
wiadomość o śmierci 9 sierpnia 2023 roku

## JANINY OSEWSKIEJ

poetki, wydawcy, animatorki życia literackiego,  
pedagoga

Janina Osewska urodziła się 7 lutego 1955 r. w Augustowie, gdzie mieszkała przez całe życie. Od końca lat dziewięćdziesiątych uczestniczyła w życiu literackim miasta i Suwalszczyzny. Z powodzeniem uprawiała twórczość poetycką. Opublikowała tomy: *W stronę ciszy* (2003), *Do czasu przyszłego* (2007), *Tamto* (2015), *Niebieska chwila* (2017), *Listy i stacje* (2021), *być / to be / ser y estar* (2022). Wielokrotnie swoje wiersze prezentowała w suwalskich muzeach. Obecna była swoją twórczością we współczesnej literaturze polskiej. Zajmowała się fotografią, eksponując swoje dokonania na wielu wystawach w kraju i za granicą, także w Muzeum im. Marii Konopnickiej i Galerii Sztuki Współczesnej Andrzeja Strumiły oddziałach Muzeum Okręgowego w Suwałkach.

### Synom i ich Rodzinom

przekazujemy wyrazy współczucia

Przyjaciele z Muzeum Okręgowego w Suwałkach

23/17/2023

## Prezesowi Zarządu ROMANOWI KALECIE

wyrazy szczerego współczucia

z powodu śmierci

## TATY

składają

Rada Nadzorcza, Zarząd i Pracownicy

Spółek LITPOL, MALOW



215/2023

#### OGŁOSZENIE o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicami: Utratą, Sportową, Walerego Romana i terenem kolejowym w Suwałkach

Na podstawie art. 17, pkt. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977) oraz art. 39 w związku z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, 1113 z późniejszymi zmianami) oraz uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach Nr L/653/2022 z dnia 26 października 2022 r., zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicami: Utratą, Sportową, Walerego Romana i terenem kolejowym w Suwałkach wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach 25 sierpnia 2023 r. do 19 września 2023 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suwałkach, ul. Mickiewicza 1, pokój 139, w Wydziale Architektury i Gospodarki Przestrzennej, w poniedziałki w godzinach od 8<sup>00</sup> do 16<sup>00</sup>, w pozostałe dni to jest od wtorku do piątku od 7<sup>30</sup> do 15<sup>30</sup>.

Projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dostępny będzie również w powyższym terminie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Suwałkach [www.um.suwalki.pl](http://www.um.suwalki.pl) w zakładce Obwieszczenia Prezydenta.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu 8 września 2023 r. w siedzibie Urzędu Miasta w Suwałkach w Sali 26, w godzinach od 9:00 do 11:00.

Zgodnie z art. 8d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w dyskusji można uczestniczyć za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przy wykorzystaniu aplikacji zapewniającej zbieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag. Chęć udziału w dyskusji za pomocą środków komunikacji elektronicznej należy zgłosić na adres [pru@um.suwalki.pl](mailto:pru@um.suwalki.pl) do dnia 6 września 2023 r. Link do spotkania zostanie przesłany w mailu zwrotnym.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu wyłożonym do publicznego wglądu, może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać na piśmie do Prezydenta Miasta Suwałk z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej, oznaczenia obszaru, którego uwaga dotyczy w nieprzekraczalnym terminie do dnia 4 października 2023 r. (łącznie)\*.

Stosownie do art. 39 i 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uwagi mogą być wnoszone:

- 1) w formie pisemnej w Kancelarii Ogólnej – pokój nr 5 w punkcie przyjęć korespondencji Urzędu Miejskiego w Suwałkach, ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki lub na adres Urzędu Miejskiego w Suwałkach, ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki,
- 2) ustnie do protokołu w Urzędzie Miejskim w Suwałkach, ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki, pokój nr 139,
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej (adres elektronicznej skrzynki podawczej (ESP) na ePUAP: /UMSuwalki/esp)

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Prezydent Miasta Suwałk. 217/2023

\* W związku z obowiązkiem określonym w art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urzęd. UE L 119 z 04 maja 2016 r., str. 1, późniejszymi zmianami), zwanego dalej „RODO” informuję, iż:

Administratorem Pani/Pan danych osobowych, podanych we wniosku/uzwagach jest Urząd Miejski w Suwałkach reprezentowany przez Prezydenta Miasta Suwałk z siedzibą ul. A. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki tel. 87 562-80-00, adres e-mail: [reg@um.suwalki.pl](mailto:reg@um.suwalki.pl), adres elektronicznej skrzynki podawczej (ESP) na ePUAP: /UMSuwalki/esp.

Podane dane osobowe będą przetwarzane w związku z prowadzeniem procedur dotyczących sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) w celu realizacji przez Miasto jego zadań, a podstawą prawną ich przetwarzania jest art. 6 ust. 1 pkt. c) RODO, co oznacza, że przetwarzanie Pani/Pana danych jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze danych w stosunku do danych do których żądania na podstawie prawa uprawniony jest Administrator danych w procesie właściwej realizacji złożonego podania lub postępowania administracyjnego.

We wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych oraz realizacją przysługujących Pani/Panu w tym zakresie praw, można skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych pod adresem e-mail: [iod@um.suwalki.pl](mailto:iod@um.suwalki.pl), tel. 87 562-82-08

Pośiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych, prawo ich sprostowania, prawo ograniczenia przetwarzania, prawo sprzeciwu wobec przetwarzanych. Prawo do usunięcia, swoich danych przysługuje Pani/Panu w sytuacji, gdy wcześniej wyrażona zgoda na przetwarzanie danych zostanie przez Państwa cofnięta, a przepisy ustawy szczególnej zezwalają na ich trwałe usunięcie.

Pełen zakres informacji dotyczących przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej urzędu w BIP w zakładce „zagospodarowanie przestrzenne” pod adresem:

[http://bip.um.suwalki.pl/Menu\\_tematyczne/Zagospodarowanie\\_przestrzenne/informacja-dotyczaca-przetwarzania-danych-osobowych.html](http://bip.um.suwalki.pl/Menu_tematyczne/Zagospodarowanie_przestrzenne/informacja-dotyczaca-przetwarzania-danych-osobowych.html) oraz w siedzibie Administratora – Wydział Architektury i Gospodarki Przestrzennej pok. 139

## MASZ PROBLEM Z ALKOHOLEM? CHCESZ PRZESTAĆ PIĆ?

ANONIMOWI ALKOHOLICY CZEKAJĄ

WYKAZ MITINGÓW GRUP AA INTERGRUPY

„POJEZIERZE”, infolinia: 801 033 242

#### SUWAŁKI:

- „Zgoda”, ul. Szpitalna 77, poniedziałek, czwartek, godz. 18.15;
- „Bratek”, ul. T. Kościuszki 71A, wtorek, piątek, godz. 18.00;
- „Opoka”, ul. Woj. Polskiego 36, środa, godz. 18.00 – spotkania odbywają się na plebanii przy parafii Piotra i Pawła;
- „Dąb”, ul. Szpitalna 62, środa, piątek, godz. 18.15, niedziele i święta, godz. 16.00 – spotkania odwołane do zakończenia pandemii;
- „Krok pierwszy”, ul. T. Kościuszki 71A, sobota, godz. 14.00;
- „Arka”, ul. T. Kościuszki 58, w budynku Szkoły Romskiej, niedziela, godz. 18;

#### AUGUSTÓW:

- „Nie Ma Mocnych”, ul. Ks. Skorupki 6, wtorek, godz. 18.00;
- „Maj”, ul. Ks. Skorupki 6, niedziela, godz. 17.00;

#### SEINY:

- „Tur”, ul. Wileńska 10, wtorek i piątek, godz. 18.00;

#### FILIPÓW:

- „Przebudzenie”, ul. Wólczńska 4, środa, godz. 18.00;

#### PUŃSK:

- „Nadzieja”, ul. Szkolna 26, czwartek: lato – godz. 20.00; zima – 19.00;
- RUTKA-TARTAK:
- „Samy Swoi”, ul. Suwalska 2A, niedziela, godz. 18.00.



## >> LIMERYKI LATEM

Po raz siedemnasty suwańska Biblioteka Publiczna im. M. Konopnickiej ogłosiła konkurs na krótką wierszowaną formę literacką zatytułowaną „Suwańskie limeryki latem”. W czasie Dni Suwałk laureaci odebrali nagrody Prezydenta Miasta Suwałk, Starosty Suwańskiego i Biblioteki Publicznej im. M. Konopnickiej. W tej edycji konkursu, z okazji obchodów Roku Wisławy Szymborskiej, specjalnie cenione były utwory na temat „Tarsjusz i inne zwierzęta”. Na konkurs wpłynęło 300 utworów od 83 autorów. Nagrody i wyróżnienia otrzymali:



– nagroda Prezydenta Miasta Suwałk – Ewa Maria Stąpór z Suwałk (na zdjęciu).

### Nagroda PREZYDENTA MIASTA SUWAŁK

*Tu, nad Hańczę, dziś wyznać wam muszę,  
Od lat kilku grasują tarsjusze.  
Problem nader ciekawy,  
Że zwierzęta Wisławy  
Tu, w suwańską przybyły dziś głuszę!*

*W naszym grodzie, w Suwałkach nad Hańczę  
W noc sobótki zwierzęta zatańczą!  
Kaczki, wilki, daniele –  
No i tarsjusz na czele,  
Upojony mych słów pomarańczą!*

*Tu, w Suwałkach, naprzeciw ratusza  
Napotkałam młodego tarsjusza.  
To nie pies ani kotek!  
Futro zielonozłote  
Miał – i wiersze spisane na uszach...*

*Tu w Suwałkach, pod słońca promieniem  
Spadł mi tarsjusz raz z serca – kamieniem.  
Choć był taki malutki,  
Zabrał wszystkie me smutki,  
Które dziś są już tylko wspomnieniem...*

### Nagroda STAROSTY POWIATU SUWAŃSKIEGO

*Pewna Monika (żyła w Berznikach)  
W Gibach kupiła sobie jamnika  
Nazwała go VIP  
Tak tęsknił do Gib  
Że do tej wsi się nocą wymykał.*

*Na dużym świerku w Szypliszkach  
Śniadała brudnica mniszka  
Gdy ten lasów szkodnik  
Z drzewa spadł na chodnik  
Dobiła go wielka szyszka.*

*Gdzie wody swe toczy Rospuda  
Gnieździła się raz kania ruda*

*I ten ptak wielce drapieżny  
W pociąg wsiadł dalekobieżny  
Dopiero tam działa się cuda!*

### Nagroda BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ IM. M. KONOPNICKIEJ

*Uparł się Janek, by sprawdzić w Sejnach,  
czy kota drażni farba olejna.  
Wielka go nasza ochota,  
zamiast pędzla użyć kota,  
choć w tym logika cokolwiek chwiejna.*

*Beata marzy, by w Augustowie  
stadko otwornic wpuścić w sitowie.  
By je przekonać powoli,  
cichaczem sitowie soli,  
Licząc, że nikt się o tym nie dowie.*

*Zapragnął Marcin, by w Krasnopolu,  
zatrudnić małpę w każdym przedszkolu.  
Przedstawił liczne zalety  
w urzędzie, ale niestety  
burmistrz mu odrzekł, spadaj głupolu.*

*Dwie małpy Breughla Tadeusz w Raczkach  
chciał poczęstować stekiem z kabaczka.  
Jednej dość posmakowało  
i szybko się okazało,  
że to daleką jego krewniaczką.*

### NAGRODA STOWARZYSZENIA KULTURALNEGO „BIBLIOFIL”

*Kot w pustym mieszkaniu tonie w smutkach.  
Nie pomaga jedzonko czy miła narzutka.  
Pan wyszedł o świcie,  
czas więc kończyć życie!  
Nagle wrócił opiekun. Cóż, Utrata Krótka.*

*Pewien tarsjusz, syn i wnuk tarsjusza,  
nad Wigry co roku na wakacje rusza.*

– nagroda Starosty Powiatu Suwańskiego – Joanna Rogula (Częstochowa);  
– nagroda Biblioteki Publicznej im. M. Konopnickiej – Sławomir Leszczewski (Ostróda);  
– nagroda „DwuTygodnika Suwańskiego” – Anna Gajda (Jarosław);  
– nagroda Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich – Artur Kozłowski (Ząbkowice Śląskie);  
– nagroda Stowarzyszenia Kulturalnego Bibliofil – Anna Sachaj (Łódź).

Nagroda specjalna Kociarnia Dla Dobra Kota – KoTOZ 2 – Grażyna Antas (Gdynia) za limeryk metafizyczny o kocie. Nagrody specjalne dla najmłodszych uczestników konkursu: Tobiasz Szczęsny (Krzywe – 15 lat) i Julia Anna Dymowicz (Lublin – 13 lat). Wyróżnienia (dyplomy) otrzymują uczestnicy konkursu, których pojedyncze utwory zwróciły uwagę jury ze względu na szczególne potraktowanie tarsjusza, otwornic i innych zwierząt wymienionych w poezji Wisławy Szymborskiej.

*Ma tam kolegę bobra.  
Ta znajomość jest dobra,  
gdyż bobrem po jeziorze się porusza.*

*Raz otwornice spod Okuniowca  
chciały przejść zmianę w wielokomórkowca.  
W drogę więc ruszyły,  
lecz się nie zmieniły,  
utkwily bowiem w torbie naukowca.*

### Nagroda DWUTYGODNIKA SUWAŃSKIEGO

**Kotka-maskotka**  
*W Puńsku szylkretowa kotka  
czarna, piękna jak maskotka  
ma pyszczek w złocie  
w pełnej prostocie  
jest przymilna i słodka.*

**Na cokole**  
*W Filipowie, gdzie w stodole  
siedzi małpa na cokole,  
gęba ciągle uśmiechnięta  
i na co dzień i od święta,  
bo to pułapka na mole.*

**Niedźwiedzie zaloty**  
*Wielki niedźwiedź pod Suwałkami  
uganiał się za niedźwiedzicami.  
Jedna w taki szał wpadła,  
że omal go nie zjadła  
na kolację z parówkami.*

### Nagroda KOCIARNI DLA DOBRA KOTA – KOTOZ 2

**Samotność**  
*Koty z Suwałk wciąż pukają w zaściaty  
i mruczą w tonie żalobnej kantaty,  
że pragną od rana  
mieć panią lub pana,  
bo kot nie chce być sam z powodu straty.*



# DESZCZOWE DNI SUWAŁEK

**POMIMO NIESPRZYJAJĄCEJ POGODY SUWALCZANIE DOBRZE BAWILI SIĘ W CZASIE DNI SUWAŁEK. BYŁY KONCERTY MUZYCZNE, PARADA MIEJSKA ORAZ ZAWODY STRONGMAN (WIĘCEJ O TYM NA STRONIE 10).**



W pierwszym dniu suwalskimi ulicami przeszła parada miejska, którą nieco zakłócił ulewny deszcz. W paradzie wzięło udział około 2 tysiące osób, często ubranych w kolorowe stroje i przebrania. Byli też zmotoryzowani uczestnicy parady.

Na suwalskich bulwarach laureaci nagrody Prezydenta Miasta Suwałk „Włóczni Jaćwingów z Diamentem” zasadzili pamiątkowe dęby. Pojawiły się tam dęby: Andrzeja Strumiły, Henryka Owsiejewa i marszałka województwa podlaskiego Artura Kosickiego. A w Galerii Sztuki Stara Łaźnia otwarto wystawę prac Mariana Murawskiego „Pole sztuki. Nikt tak nie malował jak Marian”. Wieczorem na scenie ustawionej na nadrzecznych bulwarach zagrał zespół TWINPIX oraz gwiazda Dni Suwałk Dawid Kwiatkowski z zespołem.

*Dawid Kwiatkowski jest twórcą wielu przebojów. Swoim występem nie zawiódł suwalczan. Na szczęście ulewa i burza pojawiła się nad Suwałkami już po zakończeniu koncertu, który zwieńczył pierwszy dzień Dni Suwałk*



W drugim dniu na scenie na bulwarach nad Czarną Hańczą zaprezentowały się zespoły z Suwalskiego Ośrodka Kultury oraz grupy artystyczne suwalskich stowarzyszeń: Miejska Orkiestra Dęta pod dyktando Moniki Brezgieł, Ocean Życia, Srebrne Pierwiosnki, Złota Jesień, Wyszywanka, Diament, Wspomnień Czar, Sentimental Journey Band.

Podsumowano też konkurs literacki „Suwalskie limeryki latem” (więcej na str. 18 „DTS”). A na zakończenie zaplanowano potańcówkę. Niestety po kilkunastu minutach zabawę trzeba było zakończyć, stało się tak ze względu na burzę i ulewę.

*Nagrody za najlepsze stroje otrzymali: Przedszkole nr 6, Uniwersytet Trzeciego Wieku oraz Suwalskie Amazonki*



*Minister Aktywów Państwowych Jacek Sasin wręczył brązowy Krzyż Zasługi Karolowi Świerzbiniowi ze Stowarzyszenia „Kostroma”, prowadzącemu suwalskie Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach.*

*Natomiast medale za długoletnią służbę otrzymały pracownice suwalskiego Urzędu Miejskiego: Mirosława Żylińska, Bogumiła Jankowska, Bogumiła Siemaszko, Regina Tylenda i Agnieszka Wojtych-Kowalewska*

*Na scenie przy Galerii Stara Łaźnia zaprezentowała się Suwałki Gospel Choir dyrygowany przez Annę Szafranowską*



*Seniorom nogi same „rwały się” do tańca*



## ***Chcesz szybko sprzedać swoją nieruchomość?***

Zadzwoń już dziś do naszego agenta: **tel. 537 580 706**. Zapraszamy do współpracy!

**NAJLEPSI AGENCI, NAJSZYBSZE TRANSAKCJE**



Międzynarodowy Koncern Obrotu Nieruchomościami  
**ul. 1 Maja 1, 16-400 Suwałki**  
e-mail: [suwalki@wgn.pl](mailto:suwalki@wgn.pl) [www.wgn.pl](http://www.wgn.pl)



**SPRZEDAŻ I SERWIS  
KOMPUTERY I KASY FISKALNE**



**Suwałki, ul. Hamerszmita 9**

**[www.eltechbiur.pl](http://www.eltechbiur.pl)**

**KAŻDE DZIECKO MA PRAWO  
DO SWOBODNEGO KONTAKTU Z OBOJGIEM RODZICÓW**

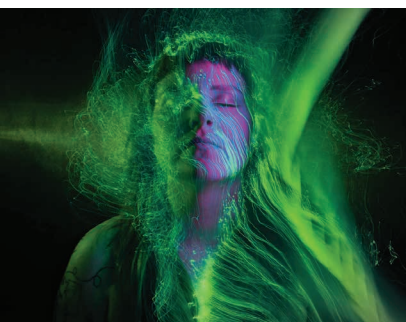
**ALIENACJA RODZICIELSKA  
JEST PRZEMOCĄ WOBEC DZIECKA**



Kampania społeczna finansowana ze środków Miasta Suwałki

69/2023

## **>> KONCERT PANILAS**



2 września o godz. 18 w suwalskiej Bibliotece Publicznej im. M. Konopnickiej przy ul. E. Plater 33A w sali im. J. Towarnickiej rozpocznie się koncert PANILAS, czyli Magdaleny Sowul – nagrodzonej producentki, kompozytorki, wokalistki i klarncistki. Jej kompozycje można było wielokrotnie usłyszeć podczas spektakli teatralnych oraz innych projektów artystycznych. Obowiązują wejściówki

na koncert dostępne w Wypożyczalni dla Dzieci od 16. sierpnia.

Wcześniej 2 września o godz. 11 w Bibliotece przy ul. E. Plater 33A rozpoczną się warsztaty muzyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Zapisy w Wypożyczalni dla Dzieci oraz pod nr tel. 87 565 62 46.



Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

## **>> KOLOROWY TUNEL**

To dzieło młodych suwalczan, którzy podjęli się wyzwania, by nieco pomalować pierwszy suwalski tunel. Teraz jest bardziej kolorowo i pogodniej.

